

LJUBLJANSKI ŠKOFIJSKI LIST.

Št. VI.

1902.

Vsebina: 41. Vernikom ljubljanske škofije. — 42. Lanske dekanjske konferencije. — 43. Razglas, zadevajoč dviganje duhovniških prejemkov pri c. kr. davčnih uradih s poštnimi nakaznicami. — 44. Decretum S. Congr. E. E. et R. R. de votis simplicibus, votis solemnibus a monialibus praemittendis. — 45. Določbe glede maševanja tujih duhovnikov. — 46. in 47. Zbirka za pogorelce v Hofkirchnu in v Kočah. — 48. Razpis Ivan Nep. Schlackerjeve ustanove — 49. C. kr. konservatorji za Kranjsko. — 50. Sv. birna in kanonična vizitacija. — 51. Slostvo. — 52. Konkurzni razpis. — 53. Škofijska kronika. 54. Raziskavanje po maticah.

41.

Vernikom ljubljanske škofije.

Velečastiti duhovniki naj nastopne vrstice vernikom prečitajo in dodana naročila izvršé:

1. Malokdaj me je srce tako bolelo in peklo, kakor minule dni. Zakaj? Sodelavci pri „Slovenskem Narodu“ so zadnje dni napisali in natisnili že več bogokletnih člankov, v katerih kar naravnost tajé nauke o presveti Trojici, o učlovečenju druge božje osebe, o časti prečiste Device in Matere božje Marije, o presv. Rešnjem Telesu, o božji ustanovitvi sv. katoliške cerkve, o vrhovni oblasti rimskih papežev in drugo.

2. Vidite, da je to popoln odpad od krščanske vere, saj ni več kristjan, kdor taji resnico, da je Jezus Kristus pravi Bog. Koliko je to zločinstvo! In torej ni čudno, da „vse odpadnike od krščanske vere in vse in posamezne krivoverce... in one, ki jim verujejo, jih sprejemajo, podpirajo in kakorkoli branijo“ (Const. „Apostolicae sedis“ I., 1.), kaznuje sveta cerkev z največjim izobčenjem. Preudarite dobro, da cerkvena kazen zadene ne le odpadnike same, ampak tudi vse one, ki jih podpirajo in branijo.

3. Kaj pa listi, ki nauke odpadnikov od vere širijo, branijo, dokazujejo? Kdor jih bere, izpostavi se nevarnosti, da jih veruje, krščansko vero izgubi in sam odpadnik postane. To bi bila pa največja nesreča, katera bi te na zemlji mogla zadeti, saj je ni večje dobrote od svete katoliške vere, katero nam je sam Sin

Božji razodel in z vsem svojim življenjem kot Božjo izpričal!

Ali torej ne grešiš smrtno zoper ljubezen do samega sebe, ako čitaš časopise, v katerih odpadniki svoje nauke širijo in dokazujejo z namenom, izpodbiti sveto katoliško cerkev? Ali se ne postaviš v največjo nevarnost, da sam odpadeš? Ali ne grešiš smrtno še zoper ljubezen do bližnjega, ako onakove liste tiskaš, naročuješ in drugim čitati daješ? Saj se moraš prištevati najbolj nevarnim zapeljivcem in pohujšljivcem!

Ker vas pa skrbna mati sv. cerkev od te za življenje in smrt največje nesreče obvarovati želi, zato je ona take liste čitati še posebej prepovedala in sicer z besedami: „Dnevnik, listi in v gotovih obrokih izdavane knjižice, ki vero ali nravno življenje namenoma in trajno napadajo, naj se imajo kot prepovedane ne le po naravnem, ampak tudi po cerkvenem pravu. Škofje naj poskrbé, da o nevarnosti in škodljivosti takega berila, kjer je potrebno, vernike pravočasno opomnijo.“ Tako sveti Oče papež Leo XIII. (Constit. „Offic. et munerum“ VIII., 21.)

Jaz sem naročilu sv. Očeta pokoren in vas svarim, vi pa kot pokorni otroci svete cerkve moje svarilo sprejmite, lista „Slovenski Narod“ in drugih njemu sličnih ne naročujte, ne čitajte in ne širite, da ne bote grdi uporniki zoper sv. cerkev, zoper Kristusa, božjega

njenega ustanovitelja, in zoper Boga in si ne naprtite na dušo novega smrtnega greha.

4. Posebno vam pa moram potožiti, da „Narod“ v štev. 170. z dne 26. julija prav predrzno in vkljub nepobitni resnici taji zakrament presvetega Rešnjega Telesa, ki je najjasnejši dokaz neskončne božje ljubezni in najslajša skrivnost nam od Boga razodete vere. Ne morem popisati, kako britko se s to zmoto žali preljubeznjivo Srce našega Jezusa! Saj tudi dobrotnika najbolj peče, ako se dobrota ne prizna, ali celo taji! Pa se ve, kdor zlobno taji, da je Jezus pravi Bog, mora dosledno tajiti tudi presv. zakrament.

Kaj nam je storiti, dragi moji? Kdor Jezusa zares ljubi, želel bo iz srca, da mu táko pretežko razžaljenje popravi; saj boš tudi dobremu očetu, dragi materi izkazoval več ljubezni in vdanosti, ako jih je kdo zasramoval in grdil, ker te ljubezen žene, da jim razžaljenje po možnosti popraviš. Kaj naj torej storimo mi verni Slovenci, da presv. Srce Jezusovo odškodujemo za razžaljenja, ki jih trpi žalibog od naših sobratov, odpadlih od krščanske vere! Čujte:

Prvo nedeljo prihodnjega meseca to je 7. septembra, naj se po vseh župnih in samostanskih cerkvah navadna ura molitve pred izpostavljenim Najsvetejšim opravi prav posebno v spravo za vsa imenovana razžaljenja.*)

Veleč. duhovne pastirje prosim, naj vernikom ta namen v pridigi obrazložé, vse vernike, posebno može in mladeniče, povabijo k spravnemu pobožnosti in jo opravijo prav slovesno.

Vernikom pa priporočim ne le prav obilno udeležitev, ampak še dvoje: a) naj bi prvi petek v septembru ali pa prvo nedeljo opravili spravno sveto obhajilo in b) naj še bolj gotovo vsak dan zjutraj molijo ono molitev, katero sem letos v pastirskem listu priporočil, namreč tole: „O presladko Srce Jezusovo, po rokah Device Marije Ti darujem vse molitve, dela in trpljenja današnjega dneva prvič v spravo za vsa razžaljenja, ki jih trpiš v presv. Rešnjem

Telesu in drugič na vse tiste namene, ki jih imaš na naših altarjih.“

Predragi v Kristusu, ganite se in nikakor ne dopustite, da se Vam iz src in iz cerkvâ iztrga Zveličar Vaš, Gospod Jezus Kristus, kateremu čast in slava in poklonstvo na vekomaj.

5. Ali ne samo Zveličarju našemu Jezusu Kristusu moramo povrniti čast, katero mu kratijo naši nesrečni odpadniki od krščanstva, ampak tudi prečisti Devici in Materi božji Mariji. Saj so tudi njo pogrdili. Tajé njeno čast kot Matere božje in prečiste Device in stavijo jo z bogokletnimi besedami v eno vrsto s poganskimi boginjami!

Zato vas prosim in opominjam, da pomislite na preveliko žalost Marijinega nedolžnega srca, ko gleda, da se tudi sedaj izpolnjujejo besede Simeonove, da je Kristus postavljen v padeč mnogih in v znamenje „kateremu se bo zoper govorilo“, ko gleda kot nekdanj s srcem od žalosti prebodenim stoječa pod križem, kako njenega Sina, Gospoda našega Jezusa Kristusa, iz nova zaničujejo, iz nova zametujejo, iz nova križajo, iz nova kri njegovo z nogami teptajo!

Da, za to zaničevanje Matere božje in Device Marije in njenega Sina Jezusa hočemo ji zadostiti s tem, da jo s še bolj živo vero častimo kot Mater božjo in Devico, da se spominjamo njenih bolečin, da zaupno k njej, prežalostni Materi, pribežimo in jo prosimo, naj se spomni svojih žalosti in bolečin, pa naj Gospoda Jezusa, Sina svojega, ki jej je ves ranjen, s prebodenim srcem in mrtev v naročju ležal, prosi 1. naj obvaruje nas nesreče, da bi ga kedaj zatajili in od njega odpadli in 2. naj se usmili onih nesrečnikov naše škofije, ki so ali samo v srcu, ali pa tudi v besedah in delih odpadli od Jezusa ali v svoji strasti še celo druge do tega odpada zapeljujejo.

6. To zadoščenje in to prošnjo bomo skupaj opravili tretjo nedeljo meseca septembra, dné 21. septembra, na praznik prežalostne Matere božje. Gospodje duhovni pastirji bodo v pridigi pomen dneva razložili, po pridigi pa bodo skupaj z verniki nastopno molitev opravili:

*) Kjer ura molitve ni vpeljana, naj se presv. Rešnje Telo v ta namen izpostavi.

„O prežalostna Mati božja in Devica Marija, od svojega božjega Sina, katerega si mrtvega, ranjenega in s prebodenim srcem v svoje naročje sprejela, nam izprosi milost, da silne bolečine Tvojega Srca spoznamo in vsaj nekoliko čutimo in spoznamo nesrečo onih, ki so zatajili Tvojega božjega Sina, ki so od njega odpadli ali celo druge k odpadu napeljujejo, pa tudi Tebe, Mater božjo in Devico, grde in zametujejo; oh, saj je Sin Tvoj ravno zavoljo grešnikov strašne smrti na križu umrl, oh, saj je Tvoje srce tudi zavoljo grešnikov prebodeno s sedmerim mečem grenke žalosti!

V spravo in zadoščenje za te grehe in za ta odpad počastimo mi vsi sedaj Tvoje prežalostno srce. Tebi, prežalostni Materi, izročimo sebe, svojo družino, svojo župnijo in celo škofijo! K Tebi, prežalostni Materi in Devici, kličemo: izprôsi nam od Gospoda Jezusa, ki s prebodenim srcem v Tvojem naročju leži,

milost, da se obvarujemo vsakega smrtnega greha, posebno nezmernosti in nečistosti in pa najbolj strašne nesreče, odpada od Jezusove vere; onda izprosi od istega Gospoda Jezusa vsem odpadnikom in zaničevalcem, ki so njega in Tebe zatajili, milost, da bi se spreobrili in se ne bi na vekomaj pogubili ali pa vsaj prepere njihove peklenke nakane, da nas in naših družin v isto neizrečeno nesrečo odpada ne zapeljejo.

O prežalostna Mati božja, Tebi se darujemo, sprejmi nas v svojo obrambo, sliši mile naše prošnje in usliši jih. Amen.“

V župnijah, kjer je cerkev posvečena žalostni Materi božji, posebno v cerkvi svetega Florijana v Ljubljani, priporočim slovesno procesijo v zadoščenje prežalostni Materi božji.

Na Goričanah 1. avgusta 1902.

✠ Anton Bonaventura

knezoškof.

42.

Lanske dekanjske konferencije.

P. t. gospodje arhidijakoni so zapisnike in elaborate pregledali, poročali so o njih pri konzistorijalnih sejah, ter predložili odgovor na poročila in vprašanja. Upam, da so odgovore vsi gg. dekani duhovnikom svoje dekanije že priobčili.

Iz sporočil sem se prepričal 1. da so se v raznih dekanijah konferencij udeležili skoraj vsi duhovniki, le prav malo je gospodov, ki navadno ne prihajajo; 2. da se je v večini dekanij pri vsakem vprašanju razpredel živahen razgovor in se je vprašanje vsestransko pojasnjevalo; 3. da so tudi elaborati večinoma marljivo, deloma izvrstno izdelani; na vsa vprašanja je odgovorilo 59 gospodov, samo na eno ali dve 8 gospodov in 4. da so se tudi večkrat prav praktični sklepi sprejeli, ali pa praktična vprašanja stavila na ordinarijat.

P. t. gospodje arhidijakoni so mi priporočali več rešitev kot posebno dobrih, n. pr. gospodov Skubica, Debevca, Majdiča, Janca, Potokarja, Kržišnika, Plantariča, Kromarja, Legata, Mihelčiča in drugih.

Iz priporočenih sem izbral na I. vprašanje odgovor g. kapelana Gnidovca, na II. odgovor g. Skubica, na III. odgovor gg. Potokarja, kateri sicer niso vsestransko

popolnoma dovršeni, pa vendar v kratkih vrsticah največ praktičnih migljajev podajo.

Izbrane odgovore objavljam v nastopnem:

I.

Kdo je v cerkveno-pravnem smislu »očiten grešnik« in kako je v dušnem pastirstvu ravnati s takimi duhovnijani?

a) Kdo je očiten grešnik? Po pomenu besede očitvidno tisti, kateri očitno greši, ali katerega greh je očiten. In očiten je greh ali tedaj, če se zgodi javno, vpričo ljudi, tako da lahko vsi vidijo in jih je res veliko videlo (notorium publicitate facti), ali če je greh tudi bil storjen skrivaj, pa se že splošno govori o njem in je ta govoricata tudi vtemeljena v nedvomnih znamenjih, ali če stvar vé za gotovo toliko oseb, da je moralno nemogoče, da bi ostala skrita (n. publicitate famae), ali pa slednjič, če krivec sam pripozna svoj greh ali ga izpriča postavna preiskava (n. publicitate juris).

V tem smislu bi bila skoraj večina grešnikov očitnih, ker ta ali ona publicitas kmalu nastane. Toliko

bolj bi bil človek pripravljen očitnim grešnikom prištevati vse one, katerih število je dandanes toliko, ki ne izpolnjujejo svojih verskih dolžnosti ali se celo norčujejo iz sv. cerkve in njenih zapovedij. Saj vé navadno cela fara, da ta ali oni ne hodi v cerkev, ker ga nikoli v njej ne vidi, da že Bog ve koliko časa ni opravil velikonočne dolžnosti, ali, da naroča in bere ali celo razširja slabe, od cerkve prepovedane liste. Ravno tako bi bil opravičen za očitne grešnike imeti vse današnje javne liberalce in socialne demokrate in sploh vse ljudi, ki se očitno postavljajo v nasprotje s sveto cerkvijo, ker tu bi se lahko opiral na izrek Gospodov: „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik ali očitni grešnik.“ — A zdi se mi, kakor bi ravno te besede pričale, da to ne gre tako naglo, in bi Gospod sam takih ne prišteval še formalnim očitnim grešnikom, kajti sicer bi ne dejal: „naj ti bo kakor očitni grešnik“, ampak naravnost: „naj ti bo očitni grešnik.“

In res se v juridičnem smislu za pojem očitni grešnik zahteva veliko več. Cerkveno pravo nikjer ex professo ne obravnava o tem in zato se ne dá natanko določiti, kdo ravno je prištevati očitnim grešnikom, ne da se tak juridično definirati. Nekak pravec glede tega pa nam pač morejo biti ona cerkveno-pravna mesta, ki kaj določajo ozir ravnanja z očitnimi grešniki. In če si ta ogledamo, vidimo, da, kadar govoré o očitnih grešnikih, vselej suponirajo res velike grehe: crimina, peccata gravia, enormia, — zlasti take, ki imajo za posledice cerkvene kazni, ali pa take, ki dotičnega zelo onečasté, so posebno sramotni v očeh ljudi. (Peccata graviter infamantia.) Pri prvem je dovolj enkratno grešno dejanje in prostovoljno stanje v takem grehu; sem spadajo gotovo vsi heretiki, shizmatiki, excommunicati, interdicti, in matrimonio degentes mere civili i. t. d. — Pri grehih druge vrste pa se suponira tudi še pogosto ponavljanje greha, ali že naravnost grešni habitus; sem spadajo: meretrices, concubinarü, foeneratores, magi, sortilegi, blasphemi in sploh „manifeste infames.“ — Iz tega se vidi, da je obseg pojma „očitni grešnik“ lahko različen po kraju in spremenljiv po času, kakor so različni in spremenljivi ljudski nazori o „infamiji“. Tako bi bilo na primer pri nas jako težko strastnega pijanca proglasiti za očitnega grešnika, če ravno ga neštevilkokrat pol fare vidi ležati v cestnem jarku, in če ravno redoma vsako nedeljo zvečer s svojim vpitjem zbudi vso vas iz spanja; ljudje se mu pač smejejo, ali h večemu se nad njim jezé. Ravnotako bi bilo dandanes jako težko prištevati očitnim grešnikom tudi javno znane odrtnike, ker se je tudi o tem grehu pri ljudeh pojem jako omilil.

Kakor rečeno, natančnih določil gledé tega, kdo je prištevati očitnim grešnikom, ni; treba je jemati ozir na lastnijo greha in pohujšanja. Nekako splošno pra-

vilo bi bilo to-le: Kogar pregreha, oziroma grešno življenje je prav gotovo in očitno (bodisi da je očitnost ta ali ona izmej zgoraj navedenih) in pa pohujšanje javno, splošno in veliko, tisti je prištevati očitnim grešnikom. Iz tega se vidi, da so tudi tu, kakor povsod probabilizmu odprta široka vrata.

b) A če je kdo po tem ravnokar omenjenem pravilu očitno prištevati očitnim grešnikom, kako ravnati z njim?

Duhovni pastir je v razmerju s takim duhovnjakom kot učenik, mašnik in vodnik. Kot učenik je na eni strani dolžan, da si s poukom in opomini prizadeva pripeljati ga zopet nazaj na pravo pot. In ker takega ne bo z lepa v cerkev, mora skušati, da pri priliki posebe in privatno vpliva nanj, po izgledu Zveličarjevem, ki se je tudi ob vsaki priliki prizadeval za spreobrnjenje tedanjih očitnih grešnikov, cestninarjev. — Na drugi strani pa mora s poukom in svarjenjem drugo čredo varovati okuženja po taki garjevi ovci.

Kot duhovnik seveda mora za očitne grešnike moliti. Sv. zakramentov jim deliti ne more in ne sme, dokler so trdovratni, ker so „indigni“. Izjema je gledé sv. zakona, katerega, kakor pravi Müller (Theol. mor.) *ecclesia ex gravi causa et praestitis necessariis cautionibus permittit inire cum haereticis, et juxta communem Doctorum sententiam ex gravi causa licet contrahere cum peccatore publico, non haeretico, ad evitanda gravia incommoda et inconvenientia, quae alias evenirent*“ (p. 150. III.) Torej in extremo casu tacega sme poročiti, če tudi nevrednega.

Po principu: *Peccatori publico indigno manenti denegandum est sacramentum*, se očitni grešniki ne smejo pripustiti k sv. obhajilu, tudi ko bi javno tirjali, dokler ne pokažejo zadosti gotovih in očitnih znamenj poboljšanja. (Tako znamenje pa je že to, če je znano, da je dotični bil pri spovedi.) — Gornji splošni princip velja tudi za očitne grešnike na smrtni postelji, ako ostanejo indigni. Kako sploh ravnati na smrtni postelji z njimi, glej: Zupančič, *Pastirstvo* § 202. II., istotam, kako posebe postopati s takimi, ki živé v obče znanem konkubinatu.

Ako je duhovnik klican k že umirajočemu očitnemu grešniku, ki se več ne zaveda, mora mu dati sv. odvezo, če je prej dajal kaka znamenja ali izražal željo po spovedi, in sicer je varneje, dati mu jo sub conditione. Pa tudi, ko bi ne bil kazal nobenega takega znamenja ali želje, „*absolvi potest et debet conditio nate, . . . modo non constet, eum esse haereticum; qui excipitur, etsi signa poenitentiae dederit, nisi expresse petierit vel petat confiteri.*“ (Theol. M. III. 399 sq.)

Kar velja o sveti odvezi, velja v tistem obsegu o zakramentu sv. poslednjega olja, samo da se

mu ta zakrament podeli nepogojno, če ni morda dvoumna prejemnikova sposobnost.

Duhovnik kot vodnik je slednjič dolžan na vso moč zatirati pohujšanje, ki prihaja od očitnih grešnikov in se v ta namen posluževati vseh danih pripomočkov, kjer mogoče tudi pomoči svetne oblasti; na primer pri obče znanih konkubinatih. — Dalje očitnih grešnikov ne sme pripuščati, ko bi hoteli biti krstni ali birmški botri, ker so za to „inepti“ in „indigni“. Slednjič je trdovratnim (nespokorjenim) grešnikom odreči tudi cerkveni pokop.

Toliko v teoriji; v praksi seveda bo duhovni pastir tudi tu pogosto našel vzrok za mileje postopanje, kajti kakor vselej, mu mora tudi tukaj biti pravilo, da ravna tako, kakor upa bolj doseči namen pastirstva in vzbuditi manj zgledovanja pri ljudeh.

Karol Gnidovec.

II.

Katere so glavne ovire uspešnega duhovnega pastirovanja (tam ex parte populi, quam ex parte sacerdotis)? Kako naj jih skuša odstraniti duhovnik?

Kateri izmed katoliških duhovnikov bi ne gojil pristréne želje, da bi vse sebi izročene pripeljal k onemu, ki je absolutno „pastor bonus“? Ni ga tako slabega, menim, da bi se skušal otresti te želje. Toda, kako to željo uresničiti? Dandanes ovce ne tekó več tako rade za pastirjem; le prerade tavajo same zase, ločene od pastirja, v vedni nevarnosti, da jih požre rjoveči lev, ki hodi okrog njih, iščoč, katero bi požrl. In kateri so vzroki, da se dandanes kristjanje ne oklepajo duhovnika več tako, kakor bi se ga morali? Zakaj marsikak duhovnik ne more tako pastirovati, da bi dosegel popolnoma svoj namen? Mnogo vzrokov teh neuspehov, mnogo ovir uspešnega pastirovanja je v čredi sami, mnogo pa je jih lahko tudi v pastirju. Cognoscunt me meae! Ovce svojega pastirja dobro poznajo, poznajo vsako njegovo napako. In take napake mogočno odbijajo ovce od pastirja.

Mnogo je vzrokov neuspešnega pastirovanja, katerih nikakor ni kriv pastir sam, kriva je čreda, krivi so verniki.

Po večjih krajih, mestih in trgih, je v ljudstvo zajedeno neko materijalističsko mišljenje. Za telo vse stori, za dušo ničesar ali prav malo. Noč in dan rije za malim dobičkom, duša pa se mu brez prave hrane suši v prsih, zakaj ne moli ne, v cerkev ne hodi, ali pa samo iz navade, s sv. zakramenti se tudi redko pokrepi. In tako ljudstvo zaide v neko versko mlačnost, v malomarnost. Kar še stori za svojo dušo, je vse le neka mrzla vnanjost, da se drugi nad njim ne zgledu-

jejo. In ravno zato, ker te vrste ljudje hodijo v cerkev brez navdušenja, brez pravega veselja in zanimanja, zato pri teh ljudeh duhovnik redko more doseči res pravega veselega sadu.

Prav zaradi te verske vnemarnosti in mlačnosti pa se često opazi med takimi kristjani neka obžalovanja vredna verska nevednost. Takozvani olikanci se pogosto silno trudijo, da se izobrazijo v posvetnih vedah; s tem pa tudi mislijo, da so storili zase in za človeštvo dovolj. Navajeni posvetnega znanja in veselja, ne čutijo potrebe, da bi se izobrazili tudi v višjih resnicah, ne pride jim na um, učiti se verskih naukov. In odtod so ravno taki ljudje, dasi morda res izobraženi v posvetnosti, v veri pa popolnoma nevedni, tako da se lahko ž njimi kosa vsaka priprosta kmečka mati. In v teh nevednih, zajedno pa čez mero nadutih srcih pač ne more bujno kliti seme duhovnikove besede!

Ako pa se pri teh žalostnih razmerah še dan za dnevom, ali teden za tednom donša v župnijo cele kupe slabih knjig, brošur in časnikov, potem se bo duhovnik kmalu moral prepričati, da ljudstvo, zapeljano in preslepljeno po takem berilu, od trenutka do trenutka bolj izgublja spoštovanje do dušnega pastirja, in da ima njegovo delo vsak dan manj uspeha. Saj se ravno po slabih časnikih, pred vsem po slovenskih — kar je dovolj žalostno — kar sistematično blati sveta cerkev in njene naprave, blati se duhovščina od papeža do zadnjega kaplana; da, pogosto še cerkvenik ni varen pred napadi, samo zato, ker duhovnika napravlja in v cerkvi sveče prižiga. Cerkvi se pripisuje bogastvo, kakršnega še nikdar imela ni, in se ubogemu ljudstvu vzbujajo skomine po njem. Duhovnik pa se v teh listih opisuje kot človek, ki ima nad seboj najgrše pregrehe, kot pravi „lump“, s katerim bi pošten človek ne smel govoriti. Nerazsodno ljudstvo to bere in méni, da je gotovo vse res čes saj je tako tiskano. Potem ni čuda, da taki ljudje rajši verjamejo vsakemu beraču, nego pa duhovniku. In pri tem zlu duhovnikovo delo veliko trpi.

Verska nevednost, iz nje izhajajoča verska mlačnost in vnemarnost, kar vse pa trdno podpira sprideno berilo, — vse to skupaj mora postati skoro nepremagljiva sovražna trdnjava, ako se pridruži še moralna spridenost in razuzdanost, da naravnost govorim — nečistost. Zakaj človek udan grdi pregrehi, je nedovzet za vse višje opomine; takemu človeku izginja vera, izginja vsaka moralna energija; kot mrtvaška senca se vlačí po svetu in kuži vso svojo okolico, sam pa gine na duši in na telesu.

Pred vsem pa to zlo vsega zla pospešujejo takomenovana znanja, zveze med odraščajočo ali odraslo moško in žensko mladino. Namigavanje, ljubkovanje, shajanje podnevi ali ponoči, vse to je olje na žrjavico

nečistega ognja, vso to mogočno morí npravno in versko življenje in često kar uničuje duhovnikovo delovanje.

Plesi, zlasti plesi po krémah in v polpij-nosti, so pa pravo središče, iz katerega pohajajo vsakovrstne npravne hudobije. Ne rečem, da je vsak ples že a priori pregrešen; smelo pa trdim, da je redkokedaj kak ples brez smrtnih grehov. Saj to uči vsakdanja izkušnja. In iz te izkušnje se je izcimil pregovor, ki pravi: „Na plesu nedolžnost umira, na potu proti domu pa umrje.“ In ti plesi so pogosto peči, ob katerih se razbija duhovnikovo blagohotno delo. Ako pa je vrhutega še kaka župnija toliko srečna, da prihajajo leto za letom vanjo cele množice tujega ljudstva, recimo naravnost — da se leto za letom vršé tam vojaške vaje, potem pa ne vem, čemu bi take kraje priličnejše primerjal, ali Sodomi in Gomori, ali Venerinemu templu, ali pa — kar najmilejše — južnoitalijanskim mestom. Duhovnik žalosten vse to vidi, govori pa pogosto stenam in klopem!

K naštetim oviram uspešnega pastirovanja pa moramo omeniti, da je taka ovira tudi vsaka druga pregreha, ki je vkoreninjena in razširjena po fari: pijančevanje, sovraštvo, tatvina itd. Nič manj pa ne ovira duhovnikovega delovanja slaba vzgoja mladine, bodisi od strani staršev ali od strani maloverske šole, zlasti če pomislimo, da mladinska vzgoja vpliva na celo življenje. — Ako se k temu pridruži še preveliko bogastvo na eni in preveliko uboštvo na drugi strani, in se v župniji vkorenini še nekaj brezvestnih in brezvernih mogotcev, ki držé ubožnejše ljudstvo v trdokovanih verigah, na katerih je vlečejo od cerkve in od duhovnika, potem je duhovniku ovir dovolj, in dober, previden, nevstrašen, kratko: z vsemi čednostmi ovenčan mora biti duhovnik, da vsaj nekoliko te ovire zmaguje.

Da, „sic luceat lux vestra coram hominibus, ut videant opera vestra bona!“ Če tega ni, potem je duhovnik tudi sam največja ovira svojega lastnega delovanja. Duhovnik mora biti vsem svojim ovcam zgled v vednosti, vernosti in čednosti. Vsaka mala napaka na duhovniku je v očeh ljudij velika; in če ljudstvo vidi napako na duhovniku, je duhovnik ne more izkoreniniti pri ljudstvu. Kaj pomaga ljudem pridigovati in govoriti, če pa ljudje pravijo ali vsaj mislijo: „Medice, cura teipsum?“ Saj je gotovo, da le zgled vleče, beseda pa samo miče, ali pa še tega ne, če ni dobra. — Predaleč bi prišel, ko bi hotel navajati vse napake duhovnikove, ki utegnejo ovirati njegovo delovanje, pa tudi moj namen to ni. Ponavljam samo besede sv. apostola Pavla (Tit. 2, 7, 89.): „In omnibus teipsum praebe exemplum bonorum operum: in doctrina, in integritate, in gravitate, verbum sanum, irreprehensibile, ut is, qui ex adverso est, vereatur, nihil habens malum dicere de nobis.“ Resnično, oči vseh so obrnjene na duhovnika!

Kako pa naj skuša duhovnik te ovire v sebi zatreti, natanko uči sv. Pavel v pismih do Tita in Timoteja; zlasti na onem mestu, kjer pravi, da treba duhovniku „irreprehensibilem esse, . . . sobrium, prudentem, ornatum, pudicum, hospitem, doctorem, non vinolentum, non percussorem, sed modestum, non litigiosum“, itd. (I. Tim. 3, 2—3.). V drugem pismu pa Timoteju še enkrat zakliče: „Sobrius esto!“ (II. Tim. 4, 5.) Vse te čednosti pa se dajo seveda pridobiti samo po trdem asketičnem potu. Edinole: „Per aspera ad astra!“

Ko bo duhovnik sebe očistil vseh večjih, očitnih napak po strogi neusmiljeni askezi, potem pa naj kot čist, ljubezniv, zajedno pa goreč, strašan angel stopi pred svojo čedo in naj iz nje odpravlja ovire svojega delovanja, po navodilu apostola narodov: „Praedica verum, insta opportune, importune: argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina . . . Tu vero vigila in omnibus labora, opus fac Evangelistae, ministerium tuum imple“ (II. Tim. 4, 2, 5.).

Praedica! Opus fac Evangelistae! Ako hočeš pri ljudstvu iztrebiti velike ovire: versko nevednost, mlačnost, malomarnost, vnanjost, treba neumorno učiti. Cerkevni govori morajo biti podučni, zanimivi, ne dolgočasni. Zato pa se treba nanje pripravljati z vso skrbnostjo, „ut bonus bona bene proferat“, kakor pravi sv. Avguštin. Voditi mora duhovnika ljubezen do ubogega, usmiljenja vrednega ljudstva. Učiti treba in vsodbujati; pa ne samo v cerkvi, ampak začetni treba že pri nežni mladini v šoli, ko otroke pripravlja na sv. zakramente; učiti treba ženine in neveste; učiti treba pri velikonočnem izpraševanju; učiti treba, kjerkoli se ponudi ugodna prilika. Ker je pa gotovo, da se ljudje domačega duhovnika preveč privadijo, da njegova beseda ne izda več toliko, naj dušni pastir od časa do časa priredi v župniji ljudski misijon, čigar mogočni vpliv se ne dá tajiti; ob takih prilikah se celo najmlačnejši grešniki nekoliko ogrejejo, mnogokrat celo oni, ki so bili že čisto mrzli.

Dalje: Vigila! Pazi, da ti plevel slabega berila ne bo udušil vse lepe setve. Če duhovnik že ne more slabega berila iz župnije iztrebiti, naj skuša, da njegov vpliv vsaj nekoliko paralizira. Zato naj si prizadeva, da prihaja v faro kolikor moč mnogo dobrih knjig in časnikov. Ne ustraši naj se v ta namen porabiti kakega posebnega fonda. Nikdar pa naj duhovnikovi časniki ne ležé doma po kotih nebrani, ampak gredó naj med ljudi in donašali bodo lepe sadove. Kaj bi škodilo, ko bi posojal svoje časnike tudi v gostilne? — Trud, ki bi ga duhovnik imel s farno ali ljudsko knjižnico, bo gotovo bogato poplačan, in zatorej naj bi nobena večja župnija ne bila brez take knjižnice. Zelo koristna bi bila tudi poučna in zabavna predavanja o kurentnih časovnih novicah, kjer bi se

dalo kaj takega doseči. — Nikdar pa naj duhovnik ne pozabi prekoristne „Mohorjeve družbe“. Vsako leto naj jo kar najtoplejše priporoča svojim slovenskim vernikom. Saj bo Mohorjeva knjiga zlasti v dolgih zimskih večerih marsikoga — tudi mladino — pridržala doma, da si ne bo iskal zabave po krčmah ali pa še v nevarnejših družbah. Ljudstvo se bo učilo, postajalo bo boljše, in če bo potem seme božje besede padalo v razrahljano zemljo, bo rodilo sad.

Argue, obsecra, increpa in omni patientia et doctrina, da se tvoji farani, zlasti mlajši, ne bodo udajali grdi pregrehi, ki jih tako daleč tira od Boga! Prosit, opominjati, svariti treba najprej stariše, da ne bodo dovoljevali svojim otrokom pregrešnih zvez. Kolikor se dá, se mora tudi na mladino samo vplivati, da bo živela „caste“: deluje naj se z dobrim berilom, z dobrimi cerkvenimi govori, — dasi je o tej stvari težko govoriti, toda s previdnostjo in dostojno, semintja tudi z nekoliko zakrito obliko se dá tudi to povedati; — ustanavljajo naj se lepe cerkvene družbe, bratovščine, zlasti sedaj že tako razširjene Marijine družbe za moško in žensko mladino, ki pod modrim vodstvom donašajo nepričakovanih uspehov, ne samo pri udih, ampak tudi v celi župniji. V spovednici pa naj bo duhovnik v tem oziru resen in kar najbolj strog; nedovoljene zveze, od katerih ni kmalu pričakovati zakona, se morajo brezpogojno razrušiti.

Duhovnik pa mora zatirati tudi tako nevarni ples, kolikor more. Vendar pa se tu treba varovati pretiravanja. Ples sam na sebi ni greh, kakor že omenjeno, zato ga kot takega pri ljudeh tudi ne smemo proglasiti, sicer več škodimo, nego koristimo. Zoper ples naj duhovnik deluje le bolj indirektno s tem, da govori o nerodnostih in razuzdanostih, ki se dogajajo na plesu; kaže naj, da mnogokrat na plesu mladini mre zdravje, poštenje, nedolžnost, in vrhutega tudi — premoženje. Če se dá, naj duhovnik tudi vpliva na krčmarje in župana, da ne bodo dovoljevali plesov. Strožje pa naj duhovnik ravna s plesavci v spovednici. Ako vidi, da je komu ples bližnja priložnost do greha, naj ravna ž njim kot s priložnostnim grešnikom. — Če duhovnik nespodobno pregreho odpravi ali vsaj omeji v svoji župniji, potem bo šele videl, „quam pulchra est casta generatio cum claritate!“

Insta opportune, importune! Če vidiš, da bogati mogotci, sami brez vere, zapeljujejo ljudstvo, kar je od njih materialno odvisno, pomagaj! Opportune, importune — lahko ali težko, če ni drugače ustanovi to ali ono za drugo, ki bi odgovarjala ljudskim potrebam; saj mora duhovnik tudi v časnih stvareh ljudem pomagati, če more. S tem si gladi stezo do srca, utira si pot do duše.

In končno: Ministerium tuum imple! Kjer zapaziš velike napake in razširjene, ne bodi podoben muta-

stemu psu, nastopi zoper nje. Uči in nobenega dne ne pozabi v molitvi priporočati Bogu svojih vernikov. Zraven tega pa leto za letom navajaj vernike k pogostemu prejemu sv. zakramentov. Skrbi za lepo notranjost hiše Božje, prirečaj lepe cerkvene slovesnosti, in ljudstvo bo šlo rado za duhovnikom, ali vsaj hoditi bo začelo za njim. In končno se bo duhovnik prepričal, kako res je, kar pravi psalmist: „Euntes ibant et flebant, mittentes semina sua; venientes venient cum exultatione portantes manipulos suos.“

Anton Skubic.

III.

Kako je umeti izrek »duhovnik mora dandanes med ljudstvo«.

Veliko je lajikov in tudi duhovnikov, ki v enomer ponavljajo besede velikega apostola: „Nemo militans Deo, implicat se negotiis saecularibus“, pa opomin božjega Učenika: „Quaerite primum regnum Dei et iustitiam eius et haec omnia adicientur vobis.“ Duhovnik naj ostane v zakristiji, kaj bi se brigal za drugo! — Nato odgovarjam: Z mašniškim posvečenjem je stopil duhovnik v službo sv. cerkve. Z njo se je zvezal, ko je obljubil pokorščino svojemu škofu in njegovim naslednikom. Cerkev je nadnaravno kraljestvo, v kojem se opravljajo zakramenti in druga sredstva, s katerimi se mora človeštvo vzgajati, da doseže svoj konečni smoter. — Cerkvi nasproti je pa država kraljestvo te zemlje, kjer se opravljajo posvetne zadeve. Nje namen je človeka časno osrečiti. Po izvoru, namenu in sredstvih se ločita cerkev in država. Zato pa ima država svoje uradnike, kakor jih ima cerkev v duhovnikih. Pravi poklic duhovnikov je torej oznanjevati vero in deliti zakramente. — Ker pa žalibog vedno bolj narašča število onih, ki se odtegujejo sredstvom v dosego konečnega namena, ker je tedaj vedno večje število tistih, ki se ogibljejo cerkve in duhovnikov, zato je dolžnost dušnega pastirja, da gre iz zakristije in nalik dobremu pastirju išče izgubljenih. Dà, nastopili so dandanes časi, ko je ves duhovski stan poklican in dolžan odločno poseči v družabno življenje, iti med ljudstvo. Kajti prišli so časi, ko se bje v pravem pomenu besede verski boj, ko se vse politično in družabno gibanje suče okoli vprašanj, ki so v tesni zvezi z verskimi nauki. Ker imamo pa mnogo nasprotnikov, ki delajo intenzivno s svojimi pogubnimi nauki in ne pozabljajo pri tem zadnje gorske vasice in ker imamo premalo mož med lajiki, ki bi se upali ustaviti se temu nevarnemu toku, zato mora duhovnik kar najbolj zavirati ta cerkvi in državi sovražni vpliv. To pa se godi: 1.) s politikovanjem, 2.) s podpiranjem družabnega gibanja in 3.) z razširjevanjem dobrega berila.

Ad 1. Duhovnik more biti in je državljan kot vsak lajik. In kot državljan ima svoje politične pravice, katere mu je prosto vporabljeni. Za pravo vporabo državljanskih pravic mu ne manjka niti razsodnosti, niti omike, niti skušnje, niti — dobre volje. Mašniško posvečenje ne krati duhovniku niti eno niti drugo.

Da sploh duhovnikom cerkev dovoljuje politiko, nam priča pred vsem zgled rimskega papeža in katoliških škofov, ki posegajo s svojo oblastno besedo ali sami v politiko ali pa spodbujajo duhovnike in vernike, raj se politike poprimejo. Najlepši zgled politične modrosti nam daje Leo XIII., ki je že večkrat, kakor njegovi predniki, povdarjal, naj se nikar ne misli, kakor bi cerkev nikdar ne imela pravice vmešavati se v politične zadeve, ali kakor bi vernikom prosto bilo škofom odrekati pokorščino, kadar kaj določijo, kar se tiče politike. Ono ločevanje med škofom kot škofom, pa med škofom-politikom, ki je tako priljubljeno našim liberalcem, je bilo že večkrat obsojeno od papežev.

Grem še dalje in trdim, da je v današnjih dneh **moralično primoran** duhovnik vmešavati se v politiko. Ako je volk ugrabil jagnje, mu bo sledil pastir tudi v brlog, da se tu ž njim spoprime in mu jagnje iztrga. In katoličan, tudi tisti, ki bi ne hotel imeti pred očmi drugega, nego svoj večni namen, bo li držal križem roke, videč, kako nasprotniki vhaajajo na versko polje, kako vgrablajo cerkvi pravico za pravico in kako si osvajajo oblast, učiti narode!

Ne, duhovnik bo hitel za sovražnikom tja kjer vé, da spodbije njegove nakane, da mu iztrga plen, na kojega se je vrge. Sledil mu bo na volilno bojišče, sledil v državne in deželne zборе, na ljudske shode, sledil v predale političnih listov. Ne bo pomišljal niti trenotek, ampak šel bo med ljudstvo, podučeval je in kazal pogubne namere nasprotnikov. To dolžnost zane marjati bilo bi izdajati sveto cerkev in stvar Kristusovo. Najobčutljivejša golota na telesu katoliške cerkve v našem veku je pomanjkanje krščanskih lajikov-razumnikov v politički borbi. In ker teh ni, jih je dolžan duhovnik nadomestiti. Potreba torej nalaga duhovniku politikovanje. Z modrim politikovanjem duhovnik dandanes cerkvi veliko več koristi, nego da bi se omejil na strogo duhovsko-pastirski delokrog. Kje bi bilo vže s katoliško cerkvijo v Evropi, da bi zadnja leta nobenega škofa in duhovnika ne bilo na politički torišče? Z vso pravico trdimo, da javno katoliško gibanje zadnjih desetletij, reakcija proti liberalizmu v politiki, je večinoma delo katoliških duhovnikov. — Poglejmo le pri nas! Odkod izhaja mogočni odpor proti brezbožnemu liberalizmu v političnem in socialnem življenju? Naj se zatró vsi politični in znanstveni listi, ki so jih ustanovili duhovniki in jih še izdajejo, naj se poženo duhovniki iz javnosti v cerkev, češ, naj tu opravljajo svoj posel, politiko in javno življenje prepustivši lajikom

— v kratkem bo radikalstvo in socializem triumfiralo pri nas in katoliška stvar bo pokopana na veke.

Da, duhovniki moramo na noge, iti med ljudstvo, v javnost, v politiko, k volitvam! Prežimo na sovraga in opazujmo ga od vseh strani, kjer zapazimo kako ranljivo mesto, sem hitimo, da ga ranimo, osramotimo in uničimo.

Še le potem, ko smo si vzgojili na srednjih in višjih šolah značajnih, katoliško mislečih mož, bomo duhovniki odstopili od politike in z mirno vestjo lajikom prepustili vajeti. Veseli se bomo umaknili v božja svetišča, tu bomo molili za katoliške boritelje in prosili za nje blagoslova božjega.

2. Duhovnik pa se mora vdeležati dandanes tudi družabnega gibanja, podpirati krščansko organizacijo. Vodilo mora biti cerkveno pravo. In to pravi: „Non indifferens sit sacerdos circa quaestiones sociales, quae hodie commovent orbem, memor temporis pristini, quo clerus vim et influxum maximum habuit ad stabilendum et servandum ordinem sociale.“ Za svojo trditev imamo največjo avtoriteto na zemlji — svetega Očeta, ki kličejo duhovnikom v svoji prekrasni okrožnici: „Rerum novarum“ „Ven iz zakristije!“ Duhovniku mora biti glas sv. Očeta svet glas. Zato bo šel med ljudstvo in mu krepko pomagal pri organizaciji. In to iz sledečih razlogov:

a) Duhovnik je po svojem poklicu oznanovalec in učitelj resnice. Zato je njegova dolžnost, krepko se ustavljati vsem naukom, ki so nasprotni resnici katoliške vere. Liberalizem in kapitalizem sta sovražnika katoliške vere. Zato mora iti zoper nje v boj. Najkrepkejše orožje v tem boju je ljudska organizacija, zato se je mora oprijeti.

b) Krščanska ljubezen zahteva od duhovnika, da pomaga zatiranim. Maso ljudstva zatira kapitalizem. Zato mora duhovnik ljudstvu na pomoč s kršč. organizacijo.

c) Ljudstvo, ki nima svojega premoženja, tudi v moralnem oziru globoko pade. V proletarskih družinah je doma žganjepitje, tatvina in druge pregrehe, posebno slaba vzgoja otrok. Duhovnik pa je poklican, da varuje svoje ljudstvo materijelnega in s tem tudi verskega propada, kar se zgodi s krščansko organizacijo.

d) Duhovnika pa naganja k temu delu vzgled božjega Zveličarja, ki je vedno bil med ljudstvom, zdravil bolne in nasičeval lačne.

O duhovnikih, ki nočejo ničesar storiti za ljudsko organizacijo, ali celo trdijo, da napačno ravna duhovniki, ki se posveté tej organizaciji, veljajo besede, ki jih je zapisal dr. Karol Eberle v svoji knjigi: „Grundzüge der Sociologie“, str. 122:

Wenn Mitglieder des Clerus die Pflicht für das materielle Wohl der gedrückten und leidenden Menschheit einzutreten unter verschiedenen Vorwänden von sich ablehnen, so ist darauf folgendes zu erwiedern:

1. Sie verkennen ihre Stellung.
2. Sie huldigen einer verwerflichen Bequemlichkeit, welche ihren Grund im sündhaften Egoismus hat.
3. Sie verachten den ausdrücklichen Wunsch und Willen der Kirche, welche den Geistlichen „zur Mitwirkung bei Lösung der socialen Frage beruft und ihm zeigt, wie diese Mitwirkung sich zu gestalten hat.“

To sta torej dva imenitna vzroka, ki silita duhovnika med ljudstvo. Kadar se bodo obrnile razmere na

bolje, kadar ne bomo imeli toliko zapeljivcev in nasprotnikov, kadar bo ponehalo žaljenje verskega prepričanja, napadi na Bogu posvečene osebe, potem bo šel duhovnik mirno nazaj v zakristijo, potem bo zamogel reči: Politikujte, pišite, kolikor hočete — nas se nimate bati!

Jos. Potokar,
kaplan.

43.

Razglas c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko,

zadevajoč dviganje duhovniških prejemkov pri c. kr. davčnih uradih s poštними nakaznicami.

C. kr. finančno ravnateljstvo za Kranjsko v Ljubljani je razposlalo dne 21. junija 1902, št. 11.954, vsem c. kr. davčnim uradom po Kranjskem razglas, po katerem se bodo v bodoče duhovnim pastirjem, ki so nameščeni na krajih, kjer ni davčnega urada, njihovi prejemki, katere dobivajo pri davkarijah, dopošiljali po poštних nakaznicah.

Dotični razglas slove:

Das k. k. Finanz-Ministerium hat mit dem Erlasse vom 26. März l. J. B. 17.937, im Einvernehmen mit dem k. k. Ministerium für Cultus und Unterricht angeordnet, daß in Zukunft den außerhalb des Sitzes eines Steueramtes angestellten Seelsorgegeistlichen ihre bei den l. Steuerämtern zur Auszahlung gelangenden Bezüge, u. z. die Congrua-Ergänzungen, die Remunerationen für die Ertheilung des Religionsunterrichtes und ebenso auch die Zinsen von Stiftungskapitalien über ihr Verlangen von den betreffenden Steuerämtern mittelst Postanweisung zugesendet werden können, gleichwie dies mit dem hierortigen Erlasse vom 19. November 1900 ad B. 11874/1 hinsichtlich der Bezüge der Lehrpersonen normirt wurde.

Zu diesem Behufe haben die Pfarrämter die Quittungen und Zahlungsbögen der hiefür in Betracht kommenden Geistlichen gesammelt, unter Anschluß eines bis auf den Betrag ausgefüllten und bereits frankirten Postanweisungsblanquettes und einer nach dem beiliegenden Formulare verfaßten, von dem betreffenden Pfarramte zu fertigenden und zu datirenden Consignation, in welcher die ersten vier Rubriken, d. i. die fortlaufende Zahl, Vor- und Zuname und Character des Geistlichen und der quittirte Betrag vom Pfarramte übereinstimmend mit den Quittungen auszufüllen sind, an dasjenige Steueramt, bei welchem die Bezüge angewiesen sind, in der Regel zuverlässig derart rechtzeitig einzusenden, daß die Quittungen nebst Gehalts- oder Zinsen-Zahlungsbögen, Postanweisung und Consignation spätestens am Tage vor dem Fälligkeitstermine beim auszahrenden Steueramte einlangen.

Soweit Exposituren in Betracht kommen, welche sich in einem anderen Postbestellbezirke, als das zuständige Pfarramt,

befinden, kann der exponirte Geistliche jeweils für seine Person die bezüglichlichen Documente an das k. k. Steueramt bis zum bezeichneten Termine einsenden.

Das Steueramt hat diese vom Pfarramte (oder Expositur) eingesendete Consignation zu präsentiren und exhibiren, die Eintragungen in der Consignation mit den beigebrachten Quittungen zu vergleichen, eventuell falls sich Differenzen ergeben, die Consignation zu ergänzen oder richtig zu stellen, sodann die Quittungen am Fälligkeitstage der cassamäßigen Amtshandlung zu unterziehen, hierauf in die ihm übermittelte Postanweisung den dem Pfarramte (bezw. der Expositur) zukommenden Gesamtbetrag — nach Abzug der eventuell entfallenden Portospesen, deren Betrag auf dem Coupon der Anweisung ersichtlich zu machen ist — einzusetzen, ferner auf dem Coupon die auf die einzelnen Geistlichen entfallenden Theilbeträge anzuführen und sodann diese Geldsendung noch am Fälligkeitstage der k. k. Post zur Beförderung zu übergeben.

Treffen die Quittungen über die gedachten Bezüge erst am Fälligkeitstage oder nach diesem Tage, was nur ausnahmsweise vorkommen dürfte, beim Steueramte ein, so sind diese Quittungen, welchen desgleichen ohne Rücksicht auf die Zahl der Quittungen eine von dem Pfarramte (oder Expositur) nach dem obigen Muster anzufertigende Consignation beige-schlossen sein muß, von dem Steueramte gleich den vor dem Fälligkeitstermine eingelangten Quittungen zu beamtshandeln und hat die cassamäßige Amtshandlung und die Übergabe der Geldsendung auf die Post, falls die Quittungen beim Steueramte noch vor dem Cassaschlusse eintreffen, noch am Tage des Einlangens der Quittungen beim Steueramte stattzufinden.

Dagegen ist die separate Versendung jedes einzelnen fällig gewordenen Betrages auszuschließen.

Das Steueramt hat die auf die einzelnen Geistlichen entfallenden Theilbeträge oder falls nur eine Quittung übersendet wurde, den auf den betreffenden Geistlichen entfallenden Betrag in der fünften Rubrik (Überschrift: Vom k. k. Steueramte ausgezahlter Betrag) und die allenfalls entfallenden Portospesen in der Anmerkungs-rubrik der obigen Consignation

übereinstimmend mit den Auszahlungen im Postanweisungscoupon ersichtlich zu machen, die Beträge der fünften Rubrik zu summieren, sodann das Absenden des Gesamtgeldbetrages noch am Tage des Absendens auf der Consignation anzumerken, das bezügliche Postaufgabs-Recepiße der Consignation anzukleben und diese sammt dem Recepiße in den Acten in einem gesonderten Faszikel aufzubewahren.

Außerdem ist vom Steueramte in dem Liquidationsbuche für die gedachten Bezüge bei den auf die vorgenannte Weise mittelst Postanweisung übersendeten Beträgen dieser Umstand durch Ansetzung der Buchstaben „P. Anw.“ und der Zahl, unter welcher die betreffende Consignation beim Steueramte exhibirt wurde, ersichtlich zu machen. — Auf die gleiche Weise ist dieser Umstand auch in dem Zahlungsbüchel des betreffenden Geistlichen ersichtlich zu machen.

Falls die Bezugsberechtigung eines Seelsorgegeistlichen beim Einlangen der vom Steueramte aufgegebenen Sendung erloschen sein sollte, bleibt der mit der Übernahme der Sendung betraute Pfarrer bzw. Pfarrprovisor (resp. der Exposit) für die unverzügliche Rückstellung des nicht mehr gebührenden Geldbetrages verantwortlich.

Die dem k. k. Steueramte zugekommenen Zahlungsbögen betreffs der Congrua-Ergänzungen und der Remunerationen

für den Religionsunterricht können von demselben nachträglich an das Pfarramt (die Expositur) zurückgesendet oder sofern dies seitens der Geistlichen gewünscht wird, beim Steueramte bleibend verwahrt werden. Dagegen darf eine solche dauernde Verwahrung rücksichtlich der Zinszahlungsbögen für die vinculirten Obligationen nicht Platz greifen; vielmehr müssen diese letzteren Zahlungsbögen aus Rücksichten der Sicherheit und im Interesse der Verwaltung und Controle des Pfarrvermögens jedesmal gleichzeitig mit der Absendung des Zinsbetrages seitens des Steueramtes zurückgesendet werden, u. z. recommandirt portofrei (als Amtscorrespondenz).

Hievon werden die k. k. (Haupt-) Steuerämter zur Darnachachtung mit dem Auftrage in Kenntnis gesetzt, dass eine Abschrift dieses Erlasses unter einem dem f. b. Ordinariate hier mit dem Ersuchen übermittelt wird, die interessirten Pfarrämter (und Exposituren) im Gegenstande entsprechend anzuweisen und darauf zu wirken, dass die Quittungen in der Regel zuverlässig spätestens am Tage vor dem Fälligkeitstage der obgedachten Bezüge beim Steueramte einlangen.

V tem razglasu omenjena konsignacija ima nastopno obliko in vsebino:

Consignation

über die an das k. k. (Haupt-) Steueramt in zur Realisirung übersendeten Quittungen über Congrua-Ergänzungen, Remunerationen für doppelte Seelsorgedienste zc., Zinsen von Stiftungs-Capitalien zc. pro

Post.-Nr.	Vor- und Zuname	Character	Quittirter Betrag		Vom k. k. Steueramte ausgezahlter Betrag		Anmerkung
			K	h	K	h	

Pfarramt (Expositur) in

am 190

L. S.

Unterschrift.

O tem se obveščajo častiti župni uradi z naročilom, naj se ravnajo po tem razglasu in naj osobito pazijo na to, da bodo imeli davčni uradi dotične pobotnice

zanesljivo že v rokah najpozneje dan pred rokom dospelosti dotičnih prejemkov.

44.

Sacra Congregatio Episcoporum et Regularium de votis simplicibus, votis solemnibus a monialibus praemittendis.

Decretum.

Perpensis temporum adiunctis, attentisque peculiaribus casibus, qui ad S. Sedem haud raro deferuntur, nec non postulatis sacrorum Antistitum, visum est huic S. Congregationi Eminentissimorum ac Reverendissimorum Patrum S. R. E. Cardinalium negociis et consultationibus Episcoporum et Regularium praepositae non esse ulterius cunctandum super quaestione iam pridem proposita: an scilicet et quomodo expediat praescribere, ut in sanctimonialium monasteriis, in quibus solemnia vota nuncupantur, praemittantur solemnibus vota simplicia ad certum tempus duratura. Re itaque mature perpensa ac discussa, in conventu plenario habito in aedibus Vaticanis die 14. Martii 1902, praefati Emi ac Rmi Patres S. R. E. Cardinales censuerunt: supplicandum esse *SSmo Domino Nostro Leoni Divina Providentia PP. XIII*, ut ad moniales votorum solemnium extendere dignaretur, iuxta congruum modum, ea quae salubriter constituta fuerunt a fel. rec. Pio PP. IX pro religiosorum virorum familiis, per encyclicas litteras S. Congregationis super Statu Regularium, incip. *Neminem latet*, datas die 19. Martii 1857, et per litteras sub Annulo Piscatoris, incip. *Ad universalis Ecclesiae regimen*, datas die 7. Februarii 1862, cum subsequitis respective declarationibus.

Porro *Sanctitas Sua*, in Audientia habita ab infrascripto Cardinali praedictae S. Congregationis Praefecto die 3. Maii 1902, audita de praemissis relatione, sententiam prae laudatorum Patrum Cardinalium probavit, mandavitque per huiusmet S. Congregationis decretum edici praescriptionum capita, quae infra scripta sunt, perpetuo inviolateque servanda:

I. In omnibus et singulis sanctimonialium monasteriis cuiuscumque Ordinis seu Instituti, in quibus vota solemnia emittuntur, peracta probatione et novitiatu ad praescriptum S. Concilii Tridentini, Constitutionum Apostolicarum et legum Ordinis seu Instituti a S. Sede approbatarum, novitiae vota simplicia emittant, postquam expleverint aetatem annorum sexdecim ab eodem Concilio Tridentino statutam vel aliam maiorem, quae forsitan a constitutionibus proprii Ordinis vel Instituti a S. Sede approbatis requiratur.

II. Huiusmodi professae post expletum triennium a die, quo vota simplicia emiserint, computandum, si dignae reperiantur, ad professionem votorum solemnium admittantur: sublata cuilibet potestate hac super re dispensandi, ita nempe ut si qua, non exacto integro triennio, ad professionem solemnem, quacumque ex causa,

admitteretur, professio ipsa irrita prorsus foret ac nullius effectus.

III. Firma tamen in suo quaeque robore manere declarantur indulta a S. Sede iam impertita quorum vi, nonnullis in locis seu Institutis, professio votorum simplicium ad longius tempus emitti possit.

IV. Praeterea ex iustis et rationabilibus causis, de quibus tum monasterii Superiorissa tum novitiarum Magistra fidem scripto facere debent, poterit Ordinarius pro monasteriis suae iurisdictioni subiectis et Superior Generalis seu Provincialis pro monasteriis, quae exemptionis privilegio gaudent, indulgere, in casibus particularibus, ut professio votorum solemnium differatur, non tamen ultra aetatem annorum viginti quinque expletorum.

V. Vota simplicia, uti praefertur, emissa perpetua sunt ex parte voventis; et dispensatio super iisdem Romano Pontifici reservatur.

VI. Professae istiusmodi votorum simplicium fruuntur et gaudent iisdem indulgentiis, privilegiis et favoribus spiritualibus, quibus legitime fruuntur et gaudent professae votorum solemnium proprii cuiusque monasterii; et quatenus morte praeveniantur ad eadem respective suffragia ius habent.

VII. Eaedem tenentur ad observantiam regularum et constitutionum non secus ac solemniter professae; itemque tenentur choro interesse: quatenus vero legitime impediuntur quominus choro intersint, ad privatam officii divini recitationem non obligantur.

VIII. Tempus a constitutionibus cuiuslibet Ordinis seu Instituti praescriptum ad *vocem activam* et *passivam* assequendam a die emissionis votorum simplicium computatur: verumtamen professae votorum simplicium nunquam suffragium, imo ne locum quidem habebunt in capitulis in quibus et quatenus agitur de admittendis ad professionem solemnem; eaeque deputari quidem poterunt ad minora coenobii officia; sed ad munia Superiorissae, Vicariae, Magistrae novitiarum, Assistentis seu Consiliariae, et oeconomae eligi nequeunt.

IX. Potiores iure, utpote seniores, censentur quae prius vota simplicia nuncupaverint, ita tamen ut quaecumque, iuxta superius dicta, professionem solemnem ultra triennium distulerint, loco interim cedant etiam iunioribus solemniter professis, recepturae iterum iura ratione prioris professionis quaesita ubi primum vota solemnia et ipsae emiserint.

X. Dos pro quolibet monasterio statuta tradenda est ipsi monasterio ante professionem votorum simplicium.

XI. Professae votorum simplicium retinent *radicale* suorum bonorum dominium, de quo definitive disponere non poterunt, nisi intra duos menses proxime praecedentes professionem solemnem, ad normam S. Concilii Tridentini *Sess. XXV, de Regular. et Monial., cap. XVI.* — Omnino vero interdicta ipsis est eorumdem bonorum administratio, nec non quorumcumque reddituum erogatio atque usus. Debent propterea ante professionem votorum simplicium cedere, pro tempore quo in eadem votorum simplicium professione permanserint, administrationem, usumfructum et usum quibus eis placuerit, ac etiam suo Ordini seu monasterio, quatenus ex huius parte nihil obstet et ipsae plena libertate id opportunum existimaverint. — Quod si durante tempore votorum simplicium alia bona legitimo titulo eis obvenerint, eorum quidem dominium radicale acquirunt, sed administrationem usumfructum et usum cedere quamprimum debent ut supra, servata etiam lege non abdicandi dominium radicale nisi intra duos menses proximos ante confessionem solemnem.

XII. Ad dimittendas e monasterio praefatas votorum simplicium professas, recurrendum erit, in singulis

casibus, ad S. Sedem, distincte exponendo graves causas, quae dimissionem suadere seu exigere videantur.

XIII. Sorori professae votorum simplicium a monasterio discedenti sive ob votorum dispensationem a Sancta Sede Apostolica impetratam, sive ob decretum dimissionis ut supra emissum, restituenda erit integra dos quoad sortem, exclusis fructibus.

Igitur haec S. Congregatio de expressa Apostolica Auctoritate, praesentis decreti tenore, quaecumque superius praescripta, declarata ac sancita sunt, ab omnibus, ad quos seu quas spectat, ex obedientiae praecepto servari et executioni demandari districte iubet, non obstantibus contrariis quibuscumque etiam speciali et individua mentione dignis, quibus ad praemissorum effectum a *Sanctitate Sua* specialiter et plene derogatum esse declarat.

Datum Romae die 3. Maii 1902.

Fr. H. M. Card. Gotti, Praefectus.

Ph. Giustini, Secretarius.

45.

Duhovnikom.

Da ne bo raznih neprilik, kadar pride kak duhovnik iz druge škofije v našo in želi pri nas maševati, odločujem nastopno:

1. Ako je tuji duhovnik našega obreda in znan, ali če ni znan, pa pokaže svoj „Celebret“, naj se mu dovoli v naših cerkvah opraviti sveto mašo bodi si tiho ali peto;

2. ako je tuji duhovnik obreda grško-iztočnega s staroslovenskim jezikom in pokaže potrebne listine svojega škofa, naj se mu dovoli opraviti tiha sv. maša; ne smejo se pa duhovniki grško-iztočnega obreda v

naše cerkve vabiti, da bi tam službo Božjo privatno ali celo slovesno obhajali;

3. ako je bil tuji duhovnik našega obreda, pa je od njega prestopil h kateremu drugemu obredu, ne sme v naši škofiji maševati ne tiho ne slovesno, ako nima za to izrečnega dovoljenja od knezoškofijskega ordinarijata.

Na Goričanah dné 16. julija 1902.

✠ Anton Bonaventura S. R.
knezoškof.

46.

Nabiranje milih darov za pogorelce v trgu Hofkirchen na Zgornjem Avstrijskem.

Veslavno c. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je doposlalo z dopisom z dne 24. julija 1902, št. 2663, nastopni oklic:

Po noči od dné 2. do 3. junija t. l. je nastal v trgu Hofkirchen, okraj Rohrbach, požar, ki je v kratkem času upepelil cerkev, šolo, občinsko hišo in 33 hiš z vsemi mnogoštevilnimi gospodarskimi poslopji.

Skupna škoda znaša 520.000 kron, ki je zavarovana samo s 150.000 kronami.

Gospod namestnik na Zgornjem Avstrijskem je že v tem upravnem ozemlju pričel nabirati mile darove, toda ker so pripomočki, kar jih je na razpolaganje, nezadostni, da bi pokrili to znatno škodo, je sklice-

vanje na dobrodelnost prebivavcev drugih upravnih ozemelj le preveč utemeljeno.

Gospodu ministrskemu predsedniku kot voditelju notranjih stvari se je zatorej zdelo primerno, da je z razpisom z dné 2. julija 1902, št. 4477/n. m., ukazal sklad milih darov na korist pogorelcem v Hofkirchnu tudi na Kranjskem.

Zaupljivo se zatorej obračam na opetovano izkazano dobrodelnost prebivalstva, ki se bo gotovo tem manj obotavljalo po svojih močeh polajšati bedo, ker

so pri enakih katastrofah na Kranjskem dotični pogorelci prejeli obilno pomoč iz drugih kronovin.

Dospeli darovi se sprejemajo pri deželnem predsedstvu, pri tukajšnjem mestnem magistratu in pri okrajnih glavarstvih; razglasili se bodo v deželnem časopisu ter oddali svojemu namenu.

Vsled prošnje imenovanega deželnega predsedništva se naroča čč. gg. dušnim pastirjem, naj oznanijo ta oklic z lece, nabrane darove pa odpošljejo na svoje mesto.

47.

Nabiranje milih darov za pogorelce v Kočah na Koroškem.

Veslavno c. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko je doposlalo z dopisom z dné 29. jul. 1902, št. 3076, nastopni oklic:

V vasi Koče na Koroškem je dné 8. julija t. l. nastal grozovit požar, ki je v kratkem času uničil 30 hiš in 40 gospodarskih poslopij z vsem pohištvo vred.

Skupna škoda znaša približno 400.000 kron, ki je zavarovana samo s 150.000 K.

Gospod deželni predsednik na Koroškem je v tem upravnem ozemlju že pričel nabirati mile darove; toda pripomočki, ki so v pokritje te znamenite škode na razpolaganje, so tako nedostatni, da je sklicevanje na dobrodelnost prebivavcev drugih upravnih ozemelj le preveč utemeljeno.

Iz tega razloga je gospod ministrski predsednik kot voditelj c. kr. ministrstva za notranje stvari z raz-

pisom z dné 26. julija 1902, št. 5409/n. m., odredil tudi na Kranjskem javen sklad milih darov.

Izvrševaje ta nalog se obračam do prebivalstva Kranjske ter ga vabim, da bi v polajšanje bede med pogorelci prispevalo po svojih močeh in s tem iznova dokazalo, da tolikrat izkazano dobrodelno mišljenje Kranjcev neče zaostati, kjer je treba resnično potrebnim podati roko v pomoč.

Dospete darove prejemajo deželno predsedstvo, tukajšnji mestni magistrat in okrajna glavarstva; razglasili se bodo v deželnem časopisu in oddali svojemu namenu.

Tudi ta oklic naj oznanijo čč. gg. dušni pastirji vernikom z lece, nabrane darove pa odpošljejo na svoje mesto.

48.

Razpis Ivan Nep. Schlackerjeve ustanove za učiteljske vdove.

Ustanova pokojnega vodje normalke, c. kr. šolskega svétnika in častnega kanonika Iv. Nep. Schlackerja v podporo ene učiteljske vdove se bode zopet podelila za čas od 1. avgusta 1901 do 1. avgusta 1902.

Častni župni uradi naj obvesté o tem razpisu tiste vdove, ki sicer ne uživajo nikake ustanove, z opazko,

naj opremijo prosivke svoje prošnje z verjetnimi sve-dočbami, da so v resnici ubožne, nesvarljivega življenja in da so njihovi možje najmanj deset let hvalevredno služili v kronovini Kranjski kot ljudski učitelji.

Prošnje naj se vložé do 30. septembra tega leta pri tukajšnjem konzistoriju.

49.

C. kr. konservatorji za kronovino Kranjsko.

C. kr. centralna komisija za umetniške in zgodovinske spomenike na Dunaju je doposlala svoje izvestje za leto 1901 ter hkrati prosila, naj se iz tega izvestja objavi zapisnik c. kr. konservatorjev za kranjsko kronovino, aktivnih začetkom letošnjega leta.

Ker obsega ta zapisnik vse prav tiste gospode, ki so bili v lanskem izkazu, objavljenem v „Ljubljanskem škof. listu“ 1. 1901, šte. I str. 15 in 16, se opozarjajo čč. gg. na dotični zapisnik.

Sv. birma in kanonična vizitacija.

Pri vsporedu za kanonično vizitacijo in sv. birmo v kranjski dekaniji, objavljenem v I. letošnji številki na strani 24, izvršila se je mala izprememba, ker odpade obisk ekspoziture pri sv. Joštu, kjer so prevzvišeni gospod knezoškof nedavno bili. Mesto pri sv. Joštu bo dné 24. septembra vizitacija v Kokri, dné 1. oktobra bo pa v Zapogah.

Izpremenjeni vsposed bo torej ta-le:

13. v sredo 24. septembra v Kokri;

14. v četrtek 25. septembra v Preddvoru;

15. v petek 26. septembra v Goričah;

16. v soboto 27. septembra na Trsteniku;

17. v nedeljo 28. septembra v Cerkljah;

18. v ponedeljek 29. septembra vizitacija cerkljanskih podružnic;

19. v torek 30. septembra na Šenturški gori;

20. v sredo 1. oktobra v Zapogah;

21. v nedeljo 5. oktobra v Šent Juriju pri Kranju.

Slovstvo.

„*Razlaga velikega katekizma ali krščanskega nauka*. Za cerkev sestavil po raznih virih *Anton Veternik*, župnik pri sv. Jakobu na Dolu.“ Ta knjiga v štirih zvezkih je zdaj dovršena. Cena posameznim zvezkom nevezanim: I. zvezek K 2, po pošti K 2.20; II. zvezek K 2.50, po pošti K 2.80; III. zvezek K 2.70, po pošti K 3; IV. zvezek K 1.80, po pošti K 2. Poedini vezan zvezek stane 80 h več.

Vsebina knjige je tako razdeljena, da obsega prvi zvezek prvo poglavje katekizma: o veri in apostolski veroizpovedi; II. zvezek ima razlago drugega poglavja: o upanju in molitvi in tretjega: o ljubezni in zapovedih; III. zvezek zavzema četrto poglavje: o milosti in zakramentih, IV. zvezek pa obravnava peto poglavje katekizma: o krščanski pravičnosti in štirih poslednjih rečéh.

Ker je pisatelj sestavil knjigo z veliko marljivostjo in se potrudil, da izbere res dobro tvarino, zato bo knjiga gotovo vsem duhovnikom v dušnem pastirstvu dobro došla. Knjigo je odobrilo knezoškofijstvo ljubljansko. Dobiva se v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani.

„*Obrednik za organiste*“, sestavil *Matej Štrakl*, koralist stolne cerkve v Mariboru, je knjižica, ki zasluži da se priporoči v našem listu. Naslanja se na splošne predpise za cerkveno petje in na posebna določila, ki so v navadi v lavantinski škofiji. Ugajala bo zlasti organistom, ki imajo v njej kratko pojasnilo cerkvenih obredov, pri kojih jim je ob raznih prilikah sodelovati, a tudi na moderne note prenešen koral, katerega zlasti po deželi ob cerkvenih opravilih zvršujejo organisti sami, ali pa z njimi vred ves pevski zbor. Dasi se v naši škofiji obredi ob nekaterih posebnih prilikah sploh ne vršé, ali vsaj ne tako obširno, kakor v sosednji lavantinski (n. pr. blagoslovljenje vode in hiš na biljo ali v osmini svetih Treh kraljev, blagoslavljanje nove šole, prihod in sprejem novega župnika idr.) vendar to ne sme braniti, da bi se ne

širila tudi po naši vladikovini, zakaj oni obredi, ki se redno ponavljajo vsako leto, so pač povsodi enaki. Prav tako je želeli, da se določila gledé na cerkveno petje izpolnjujejo tudi pri nas.

Želeti je torej, da si jo nabavijo naši organisti, pa tudi za pevce naj bi se naročilo nekaj izvodov za vsako cerkev. S tem se bode popevanje koral ob raznih prilikah lajše razširilo in med našim ljudstvom bolj in bolj utrdilo. Cena v platno vezani knjigi z rdečo obrezo je s pošto vred 1 K 60 h. Naroča se pri založniku Mateju Štraklu v Mariboru.

Katechismus-Dispositionen mit Einleitungen und Nutzenwendungen zu Katechesen in Schule und Kirchen nach dem grossen österr. Katechismus von *Anton Ender*, Religionslehrer am katholischen Lehrerseminar in Feldkirch und Bezirksschulinspector. Erster Band. Feldkirch. Verlag von F. Unterberger. Strani 223; cena 2 K 50 h.

Knjiga podaja vsebino novega avstr. velikega katekizma v preglednih, logično urejenih načrtih za kateheze in krščanske nauke. Vsak načrt ima kratek primeren uvod in obširno uporabo. Posamezni načrti združujejo vprašanja velikega katekizma v lepo zaokrožene celote, ki obsegajo snov za posamezne kateheze ali za krščanske nauke. Načrti so jako temeljito izdelani, tako da obravnavajo vsa vprašanja in tudi vse misli posameznih vprašanj v katekizmu. Posameznih resnic pisatelj sicer ne razlaga in ne dokazuje, pač pa pri uporabi navaja nagibe, zakaj moramo izpolnjevati ta ali oni nauk. — Kdor se hoče hitro pripraviti za kateheze v višjih razredih ljudskih ali meščanskih šol, ali za krščanski nauk v cerkvi, temu bo knjiga služila dobro. Prvi zvezek obsega 62 osnutkov in obravnava prva tri poglavja katekizma.

52.

Konkurzni razpis.

Razpisujejo se župnije: Kranjska gora v radovljiški dekaniji; Osilnica v kočevski dekaniji; Planina v cerkniški dekaniji; Špitalič v kamniški dekaniji; Želimilje v ljubljanski dekaniji.

Prosivci za župnijo Kranjsko goro naj naslové svoje prošnje na veleslavno c. kr. deželno vlado za Kranjsko v Ljubljani; za župnijo Osilnico na

svetlega kneza Karola Auersperga; za župnijo Planino na svetlo lastništvo patronske graščine v Haasbergu; za Špitalič na častitega g. Ivana Lavrenčiča, mestnega župnika v Kamniku; za Želimilje na slavno lastništvo patronske graščine turjaške (Auersperg).

Kot zadnji rok za vlaganje prošenj se s tem določi 13. september 1902.

53.

Škofijska kronika.

Knezoškofijskim konzistorijalnim svetnikom je bil imenovan velečastiti gosp. stolni kanonik dr. Ferdinand Čekal.

Podeljene so bile župnije: Bela cerkev čast. gosp. Antonu Žnidaršiču, župniku v Osilnici; Čatež ob Savi tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Alojziju Rudolfu; Dobovec tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Engelbertu Berlanu; Fara pri Kostelu č. g. Alojziju Češarku, župniku v Špitaliču; Gojzd tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Antonu Kocijančiču; Gora nad Idrijo tamošnjemu župnemu upravitelju č. g. Antonu Hribarju; Šent-Jernej čast. gosp. Antonu Lesjaku, župniku v Želimiľah; Šmartno pri Litiji častitemu gosp. Antonu Žlogarju, župniku v Kranjski gori; Toplice č. g. Ivanu Podboju, župniku v Planini.

Kanonično vmeščeni so bili č. g. dr. Ferdinand Čekal na grof Lambergov kanonikat pri tukajšnji stolnici dné 25. julija 1902; Ivan Lavrenčič na župnijo Kamnik, ki je bil hkrati imenovan za dekana kamniške dekanije, dné 6. julija 1902; Matija Gerzin na župnijo Preserje dné 24. julija 1902; Alojzij Rudolf na župnijo Čatež ob Savi dné 4. avgusta 1902; Anton Kocijančič na župnijo Gojzd dné 5. avgusta 1902; Anton Hribar na župnijo Goro nad Idrijo dné 12. avgusta 1902; Engelbert Berlan na župnijo Dobovec dné 20. avgusta 1902.

Premeščeni so bili č. g.: Josip Novak iz Metlike kot župni upravitelj v Dragatuš, ker je grčariški župnik č. g. Leopold Raktelj na to župnijo resigniral; dr. Josip Jerše iz Radovljice kot korni vikar in stolni kapelan v Ljubljano; Peter Koprivec iz Moravč v Radovljico; Martin Škerjanc z Jesenic v Moravče; Valentin Zabret iz Gorij na Jesenice; Ivan Klemen iz Leskovca v Stari trg pri Ložu; Va-

lentin Remškar iz Logatca v Preddvor; Ivan Dolinar iz Šent-Ruperta v Logatec; Anton Zore iz Fara pri Kostelu v Šent-Rupert; Alojzij Jerič iz Dobrnica na Trato; Josip Pravhar z Rake v Semič; Ivan Miklavčič iz Šmartina pri Kranju k Sv. Duhu; Viljem Paulus iz Vodice v Šmartin pri Kranju; Andrej Širaj iz Šent-Janža v Vodice; Karol Gnidovec iz Grada v Metliki; Anton Lombar iz Žužemberka v Postojno; Ivan Lomšek iz Velike Doline v Žužemberk; Josip Cuderman z Jesenic na Veliko Dolino; Frančišek Kralj iz Loškega potoka na Jesenice; valedudinarij Frančišek Sever je bil nameščen kot II. kapelan v Selcih.

Na novo so bili nameščeni č. g. g. semeniški duhovniki oziroma novomašniki: Ivan Berce v Dobrnica; Karol Čuk v Fari pri Kostelu; Frančišek Kimovec v Gradu; Ivan Klemenc kot kapelan in beneficijat v Gôrjah; Lavrencij Lah kot II. kapelan v Idriji; Andrej Magajna v Loškem potoku; Frančišek Pavšič v Preserju; Pavel Perko v Škocijanu pri Dobravi; Josip Podlipnik na Dolih pri Litiji; Ivan Prijatelj v Sodražici; Frančišek Rakovec kot II. kapelan na Raki; Valentin Sitar v Šent-Janžu; Rihard Smolej v Dolu (Lustthal) pod Ljubljano; Anton Tomelj v Črnem vrhu nad Idrijo; Frančišek Vrhovec v Leskovcu pri Krškem; Mihael Zevnik v Črnomlju.

V samostan č. o. cistercijanov v Zatičini je vstopil novomašnik č. g. Ivan Marrenčič.

Med duhovščino ljubljanske škofije je sprejet č. g. Viktor Šega (P. Hijacint) iz reda manjših bratov sv. Frančiška ter je nameščen kot kapelan in beneficijat v Kropi.

Začasni pokoj je dovoljen č. g. Vincenciju Vidergarju, beneficijatu pri sveti Trojici pri Moravčah.

Umrli je čast. gosp. Anton Zorman, vpokojeni župnik neveljski, v Kamniku dné 12. julija 1902.

Priporoča se v molitev čč. gg. duhovnim sobratom.

V knezoškofijsko Alojzijevišče so sprejeti za šolsko leto 1902/03 naslednji doseđanji gojenci:

Osmošolci:

Bajuk Marko iz Metlike;
Breceljnik Alojzij iz Št. Vida nad Ljubljano;
Govekar Frančišek iz Smednika;
Kepic Ivan iz Cerkelj;
Kulovec Frančišek iz Toplic;
Lovšin Ivan iz Ribnice;
Zupančič Valentin iz Most pri Ljubljani.

Sedmošolci:

Adlešič Jurij iz Adlešičev;
Bukovič Anton iz Vipave;
Dobravec Frančišek iz Radovljice;
Kovač Ivan iz Postojne;
Miklavčič Frančišek iz Poljan pri Loki;
Miklavčič Ivan iz Poljan pri Loki;
Pečarič Frančišek iz Metlike;
Primar Ivan iz Polja;
Trdan Frančišek iz Ribnice;
Vodopivec Ivan iz Cerkelj pri Krškem.

Šestošolci:

Berlec Frančišek s Sel pri Kamniku;
Bradač Frančišek iz Žužemberka;
Cankar Izidor iz Gibarca v Slavoniji;
Černugelj Anton iz Metlike;
Omahna Jakob s Svete gore;
Petriček Hubert iz Karpana;
Štramcar Alojzij s Planine pri Vipavi;
Tomšič Frančišek iz Trnovega pri Ilirski Bistrici;
Zupanec Andrej s Krke.

Petošolci:

Drešar Ivan iz Komende;
Hladnik Frančišek iz Idrije;

Javh Frančišek iz Škofje Loke;
Kanduč Frančišek iz Idrije;
Kurent Filip iz Hrastnika;
Lunder Alojzij z Velikih Poljan;
Majerle Ivan iz Črnomlja;
Mehle Anton iz Višnje gore;
Milač Ivan iz Šent Jurija pri Kranju;
Nastran Frančišek iz Vodice;
Oberman Nikolaj iz Metlike;
Rupnik Karol iz Črnega Vrha nad Idrijo;
Šilc Jakob z Velikih Poljan;
Tomažič Ivan iz Most pri Ljubljani.

Četrtošolci:

Avsenek Ivan iz Mošenj;
Hočever Frančišek iz Lašč;
Mlinar Frančišek iz Rovt;
Muren Jožef iz Stopič;
Natlačen Marko z Goč;
Peček Frančišek iz Velikih Lašč;
Rogelj Jožef iz Velesovega;
Šmit Frančišek iz Ribnega.

Na novo so sprejeti:

Sedmošolec:

Klinar Tomaž z Jesenic.

Šestošolec:

Zabret Frančišek iz Predoselj.

Petošolec:

Dermic Frančišek iz Radovljice.

Tretješolci:

Adamič Alojzij z Velikih Poljan;
Gruden Ivan z Vojskega;
Filipič Ivan s Trate;
Groznik Anton iz Višnje gore;
Groznik Ivan iz Višnje gore;
Pretnar Frančišek iz Grada;
Šimenec Jožef iz Dola;
Težak Marko iz Metlike.

54.

Raziskavanje po maticah.

Vsi čč. gg. matičarji se pozivljajo, da preiščejo svoje matice, ako najdejo v njih v času pred letom 1740, dokler segajo matice nazaj, kake podatke o rodovini Donati. Kdor zasledi kak podatek o tej rodovini, naj to sporoči knezoškofijskemu ordinarijatu najpozneje do 1. oktobra 1902.

Knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dne 20. avgusta 1902.